Dosarul nr.2a-184/25 (2-21162140-0-2a-05022025)
Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni
Judecător: Tatiana Sobolschi

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

27 ianuarie 2026 **mun. Bălți**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Costaș și Ivan Parii,
grefier Olga Topada,

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Coșerin Olga reprezentată de avocatul Lupu Victor împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 23 octombrie 2024 emisă în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Ursu Lidia către Coșerin Olga privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Coșerin Olga către Ursu Lidia privind declararea nulă a contractului de îngrijire din 27.11.2019 și încasarea sumei,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 2.11.2021 reclamanta Ursu Lidia a formulat cerere de chemare în judecată către Coșerin Olga prin care a solicitat:
   - ✓ încasarea datoriei în sumă de 10000 lei rezultate din neîndeplinirea obligațiunilor prevăzute de pct. 4 al contractului de îngrijire din 27 noiembrie 2020, pentru lunile iulie și august anul 2020;
   - ✓ încasarea sumei de 4600 lei cu titlu de cheltuieli pentru hrană;
   - ✓ încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxa de stat în sumă de 438 lei și cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 lei.
2. În motivarea acţiunii s-a invocat că, la 27.11.2019 reclamanta a încheiat cu pârâta Coșerin Olga un contract de îngrijire, prin care reclamanta s-a obligat de a îngriji de ***** *****, pe perioada când curatorul Coșerin Olga pleacă peste hotarele Republicii Moldova, iar pârâta Coșerin Olga și-a asumat obligația lunar de a achita reclamantei Ursu Lidia salariu pentru îngrijirea lui ***** în sumă de 5000 lei, care vor fi calculați din ziua plecării lui Coșerin Olga peste hotarele țării, până în ziua revenirii la domiciliu. Copia contractului de îngrijire din 27.11.2019 se anexează.
3. Susține reclamanta că, obligațiunile din contract încep acțiunea din ziua plecării pârâtei Coșerin Olga peste hotarele țării până în ziua revenirii la domiciliu. Totodată,

conform pct. 5 din contractul de îngrijire, a fost asumată de către pârâta Coșerin Olga obligația de a achita și câte 2300 lei pentru hrană.

4. Susține că, la 27.11.2019 reclamanta a început a presta serviciul la domiciliul pârâtei în satul ***** iar în ziua de 28.11.2019 pârâta a plecat peste hotarele Republicii Moldova în Italia. În perioada 27.11.2019 – 18.08.2020 reclamanta a îndeplinit conștiincios obligațiile asumate iar pârâta a îndeplinit obligațiile doar în parte.
5. Astfel, conform contractului era stipulat că încetează de drept, odată cu revenirea pârâtei în Republica Moldova. Ca urmare, în perioada 27.11.2019-18.08.2020 era perioada în care reclamanta efectiv a prestat serviciul de îngrijire, iar pârâta a executat obligația de plată pentru serviciul prestat, manifestate în două forme de plată. Inițial, prin intermediul unor persoane fizice, șoferi care circulau pe ruta Moldova-Italia, iar după ce a fost instituită starea de urgență în legătură cu COVID-19 și a fost sistat transportul auto, pârâta a efectuat plăți prin virament bancar pe numele reclamatei. Ultima plată prin virament bancar a fost efectuată de pârâtă la data de 29.06.2020 în sumă de 390 euro, inclusiv, plata de 250 euro cu titlu de plată pentru serviciu și 140 euro cu titlu de pension.
6. Evocă în continuare reclamanta că, la 18.08.2020 pârâta a revenit în Republica Moldova la domiciliu și a luat în primire domiciliul și persoana de care reclamanta a avut grijă, însă a refuzat să îndeplinească obligațiunile de plată pentru serviciile prestate și pension, pentru motiv neîntemeiat și neprevăzut de contract, precum că a găsit ”murdărie în casă”.
7. Susține că, refuzul de a achita plățile cuvenite conform contractului de îngrijire din 27.11.2019 este unul neîntemeiat și abuziv.
8. Drept urmare, la 09.09.2020 pârâtei i-a fost expediată pretenția, prin care a fost solicitată achitarea restanței în sumă de 10 000 lei, pentru lunile iulie și august 2020, de îngrijire, datorie care rezultă din contractul de îngrijire din 27.11.2019 în termen de 3 zile prin virament pe numele lui Ursu Lidia și achitarea a 4600 lei cu titlu de cheltuieli pentru hrană în 3 zile prin virament pe numele lui Ursu Lidia. Copia pretenției din 09.09.2020 și dovada recepționării a pretenției, avizului de recepție DS nr. 4601038715AR fiind anexată. Răspuns la pretenția înaintată din 09.09.2020 reclamanta nu a recepționat.
9. Evocă că, reclamanta la 10.09.2021 a sesizat procuratura raionului Briceni ca acțiunile pârâtei să fie verificate la existența componenței de infracțiune conform art. 190 alin. 1) CPRM, cu privire la examinarea sesizării conform art. 274 CPP RM.
10. La 16.09.2021 reclamanta prin scrisoarea nr. 1264/2569 din 14.09.2020 a fost informată de către Procuratura raionului Briceni că sesizarea a fost adresată pentru examinare IP Briceni.
11. La 13.08.2021 reclamanta a expediat Procuraturii raionului Briceni cerere prin care a solicitat să fie informată despre rezultatele examinării plângerii din 10.09.2020, iar la 24.08.2021 de către avocatul Igor Țurcanu către IP Briceni a fost expediată cererea cu solicitarea de eliberare a copiilor autentificate a materialului acumulat la plîngerea reclamantei Ursu Lidia.

12. Ca reacție la cererea din 24.08.2021, IP Briceni a expediat copia materialului R-2 nr. 3033 din 15.09.2020. Prin materialul acumulat se adeverește faptul că pârâta Coșerin Olga a intrat în țară la data de 18.08.2020 și ultimul virament bancar a fost efectuat de ultima la data de 29.06.2020 iar datoria a decis să nu achite că a considerat că reclamanta nu a îndeplinit obligațiunile contractuale.
13. La data de 02.12.2022 Coșerin Olga a depus cerere reconvențională către Ursu Lidia prin care a solicitat de a fi declarat nul a contractului de îngrijire din 27.11.2019.
14. În motivarea cererii reconvenționale s-a invocat că, la 27.11.2019 a fost semnat contractul de îngrijire între Coșerin Olga și Ursu Lidia unde ca obiect al contractului Ursu Lidia își asumă obligația de a îngriji de ***** care este decăzută din capacitatea de exercițiu în temeiul hotărârii Judecătoriei Briceni din 20.06.2016 iar tutorele lui ***** a fost numită Coșerin Olga.
15. Prin contractul menționat supra, Ursu Lidia și-a asumat obligația de a îngriji de ***** pe perioada lipsei cet. Coșerin Olga din motivul plecării peste hotarele țării. În obligațiunile Lidiei Ursu au intrat: Cumpărarea produselor alimentare, pregătirea și alimentarea *****, îngrijirea hainelor, de a o îmbrăca pe ***** conform necesităților de anotimp, îngrijirea casei de locuit etc.
16. Susține că, Coșerin Olga revenind acasă la începutul lunii pe neprins de veste a constatat că în domiciliu nu erau respectate prevederile contractului, atât din punct de vedere igienic cât și sanitar, totodată cet. ***** nu era îngrijită conform înțelegerilor stabilite, astfel tot atunci a fost nevoită să se adreseze către IP Briceni și Primăria s. *****, aceștia deplasându-se la fața locului și constatând neregulile invocate.
17. În acest sens în acțiunea reconvențională fiind reținute prevederile art. 327 alin. 3) CPC, art. 330 alin. 1)-3) CPC, art. 331 alin. 1)-3) CPC și art. 173 alin. 1) CPC.
18. Ulterior, la data de 22.03.2024 Coșerin Olga a depus cerere de completare la acțiunea reconvențională prin care a solicitat:
- ✓ a declara nul contractul de îngrijire din 27.11.2019;
- ✓ a încasa din contul lui Ursu Lidia suma de 12 930 lei.

19. În motivarea cererii de completare a acțiunii reconvenționale s-a invocat că, în cadrul ședinței de judecată, Ursu Lidia a recunoscut faptul că s-a folosit fără consimțământul lui Coșerin Olga de cardul bancar emis pe numele lui ***** și a ridicat suma de 12 930 lei pe perioada 13.12.2019-13.05.2020 contrar prevederilor contractuale și contrar împuternicirilor acordate acesteia prin contractul de îngrijire.

Poziția instanței de fond:

20. Prin hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 23.10.2024 s-a respins cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de Coșerin Olga către Ursu Lidia cu privire la declararea nulă a contractului de îngrijire din 27.11.2019 și încasarea sumei, ca fiind neîntemeiată. S-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ursu Lidia către Coșerin Olga privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Coșerin Olga în beneficiul Lidiei Ursu datoria în sumă de 7 903,22 lei pentru neîndeplinirea obligațiunilor contractuale, suma de 3 635,48 lei cu titlu de cheltuieli pentru hrană, suma de 7 600 lei cu titlu de

cheltuieli de asistență juridică, suma de 346 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii. În rest pretențiile s-au respins.

Solicitarea apelantului:

21. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19.11.2024, reprezentantul apelantei Coșerin Olga, avocatul Lupu Victor a declarat apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea reconvențională.
22. Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Nord din 17.02.2025 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen apelantei pentru prezentarea apelului motivat, bonului taxei de stat și de timbru.
23. La data de 21.03.2025 reprezentantul apelantei Coșerin Olga, avocatul Lupu Victor a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Nord din 17.02.2025 și a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea reconvențională formulată de Coșerin Olga și să fie respinsă acțiunea formulată de Ursu Lidia.

Argumentele părților:

24. În motivarea apelului s-a invocat că, instanţa de fond nu a examinat în mod complet şi nepărtinitor probele din dosar, încălcând obligaţia de a le analiza în ansamblu. S-a omis luarea în considerare a declaraţiilor martorului ***** care expres a declarat că în luna august 2020 la el s-a adresat Olga Coşerin cu o plîngere şi l-a rugat să se deplaseze la domiciliul părinţilor săi, unde locuia *****. Coşerin Olga i-a adus la cunoştinţă că, persoana care îngrijea de ***** a părăsit locul de lucru şi nu şi-a îndeplinit obligaţiunile contractuale. Când a intrat în casă a văzut că albiturile nu sunt curate, în casă se vedea că nu-i îngrijit, era prăfuit, produse alimentare nu erau. A întrebat-o pe Coşerin Olga care e problema şi de ce nu este persoana care a îngrijit-o, la ce ultima a spus că a fugit, pe Lidia Ursu n-a mai văzut-o. Nici ***** nu era în stare îngrijită.
25. Susține că, instanţa de judecată a considerat declarativă afirmaţia Olgăi Coşerin privind faptul că, nu i-a permis Lidiei Ursu extragerea banilor de pe cardul de pensie a *****, or, ultima singură în şedinţa de judecată a confirmat faptul că i l-a dat pentru nevoi urgente, acest argument apelanta îl contrapune cu prevederile contractului semnat între Coşerin Olga şi Ursu Lidia care nu prevede permisiunea de a extrage mijloace financiare de pe card.
26. La data de 02.12.2025 reprezentantul apelantei Coșerin Olga, avocatul Lupu Victor a depus cerere suplimentară de apel motivat în care a invocat că, instanța de fond a comis erori grave de procedură prin aprecierea incorectă a probelor și nemotivarea suficient a soluției, încălcând principiul legalității, și dreptul la un proces echitabil. La fel, instanța nu a dat apreciere corectă a probelor administrate în special declarațiilor părților și martorilor, apreciind afirmația apelantei privind extragerea neautorizată de bani de pe cadrul beneficiarului, ca fiind declarativă.

27. Evocă că, instanța nu s-a expus asupra faptului că Ursu Lidia a recunoscut fiind audiată că fără permisiunea apelantei a extras mijloace bănești de pe cardul de pensie, probă care urma a fi analizată, însă care a fost ignorată.
28. Suplimentar menționează că, contractul prevedea expres obligaţiile şi drepturile apelantei. Extragerea neautorizată a mijloacelor băneşti de pe cardul beneficiarului reprezintă o încălcare esenţială şi gravă a principiului bunei-credinţe şi a încrederii care stă la baza unui contract de îngrijire, faptă care nu putea fi ignorată, ci trebuia să conducă la constatarea neexecutării culpabile.
29. De asemenea reține că, instanţa a admis acţiunea lui Ursu Lidia și a obligat-o pe apelantă la plata remunerației, deși intimata nu și-a executat obligațiile conform clauzelor contractuale, fapt dovedit în instanță. Astfel, instanța prin prisma prevederilor art. 1109 CC, urma să constate neexecutarea esențială a obligației de către intimată, fapt ce justifică rezoluțiunea sau rezilierea contractului.
30. Menționează că, admiterea parțială a acțiunii înaintate de Ursu Lidia și respingerea acțiunii reconvenționale, este contradictorie și nejustificată, astfel acțiunea principală urmând a fi respinsă, deoarece nu poate solicita plata remunerației pentru un serviciu prestat necorespunzător, iar acțiunea reconvențională urma a fi admisă și ca efect al rezilierii contractului, iar sumele achitate de apelantă urmau a fi recuperate.
31. În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei Coșerin Olga, avocatul Lupu Victor a susținut cererea de apel în mod integral cu toate motivele invocate.
32. Intimata Ursu Lidia și reprezentantul acestuia, avocatul Țurcanu Igor nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței. Procedura de citare legală a fost respectată prin intermediul poștei terestre și poștei electronice. Careva cereri privind fixarea unui nou termen de examinare a cauzei nu au parvenit.
33. Conform art. 379 alin.2) CPC al RM, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.
34. Prin urmare, Colegiul Civil reieșind din prevederile normei date art. 379 CPC, a dispus examinarea cauzei în lipsa celor intimatei și reprezentantului acestuia care au fost înștiințați în mod legal despre data și ora examinării cauzei.

Aprecierea instanței de apel:

35. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, temeiurile invocate în apel, examinând înscrisurile, Colegiul judiciar consideră necesar să admită apelul declarat din următoarele motive:
36. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
37. Instanţa de apel constată că Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni a pronunţat dispozitivul hotărârii la 23 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost declarată la 19 noiembrie 2024, prin urmare în termenul legal.
38. Conform art. 385 lit. „c” CPC al RM, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

39. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
40. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărîrii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
41. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
42. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
43. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.
44. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
45. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
46. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
47. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile

părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

48. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
49. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
50. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
51. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinîndu-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
52. Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
53. În fapt s-a constatat că, Ursu Lidia a formulat cerere de chemare în judecată către Coșerin Olga privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, iar Coșerin Olga la rândul său a înaintat cererea reconvențională către Ursu Lidia prin care a solicitat declararea nulă a contractului de îngrijire din 27.11.2019 și încasarea sumei.
54. Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, prima instanță prin hotărârea din 23 octombrie 2024 a ajuns la concluzia de a admite în parte acțiunea înaintată de Ursu Lidia și a respinge cererea reconvențională formulată de Coșerin Olga**.**

55. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Coșerin Olga, reprezentată de avocatul Lupu Victor a contestat-o cu apel.
56. Lecturând hotărârea instanței de fond, Colegiul civil o consideră pasibilă casării în parte, având suport legal următoarele norme materiale.
57. Conform prevederilor art.9 alin.(1) Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.
58. Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.
59. Potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.
60. Potrivit art. 315 alin. 1) Cod civil, obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.
61. În conformitate cu art.774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
62. Articolul 775 alin. (1) Cod civil, prevede că debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
63. În conformitate cu prevederile art. 858 alin. 2) Cod civil, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
64. Neexecutarea obligaţiei, potrivit art.901 alin. (5) Cod civil, înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.
65. Art. 992 alin. (1) și (2) din Codul civil, descrie noțiunea de contract ca fiind acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.
66. Probatoriul cauzei atestă că, la data de 27.11.2019 între Coșerin Olga (tutorele lui *****) și Ursu Lidia a fost încheiat contractul de îngrijire, potrivit căruia, Ursu Lidia și-a asumat obligația de a îngriji de ***** care este decăzută din capacitatea de exercițiu în temeiul hotărârii judecătoriei Briceni din 20.06.2016, iar tutorele lui *****- Coșerin Olga achită lui Ursu Lidia 5000 lei lunar (f.d.12).
67. Potrivit contractului nominalizat, în perioada absenței apelantei Coșerin Olga de la domiciliul, intimata Ursu Lidia avea obligația de a locui zilnic cu ***** și de a o îngriji (alimentație, îmbrăcăminte, menaj), iar pentru acoperirea cheltuielilor gospodărești apelanta Coșerin Olga se obliga să achite lunar o sumă de 2300 lei, oferindu-i totodată intimatei Ursu Lidia dreptul de a încasa alocațiile sociale de la

Oficiul Poștal pe durata plecării apelantei peste hotare până la revenirea acesteia în țară.

68. Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei, deja la data de 27.11.2019 intimata Ursu Lidia a început să-și execute obligațiile asumate, ca urmare a faptul că la data de 28.11.2019 apelanta Coșerin Olga a plecat din țară.
69. La rândul său, inițial apelanta Coșerin Olga într-u executarea obligațiunilor sale, achita lunar munca prestată de către intimată, și expedia sumele bănești prin intermediul conducătorilor auto care efectuau transport de colete, ulterior efectuând plăți prin virament bancar pe numele intimatei Ursu Lidia, ultima plată fiind efectuată la data de 29 iunie 2020 în sumă de 390 euro, fapt reținut nemijlocit în încheierea IP Briceni din 29.09.2020 (f.d.23).
70. La data de 18 august 2020 apelanta Coșerin Olga s-a reîntors în țară și a refuzat să-și execute obligațiile de plată pentru lunile iulie-august, invocând faptul că intimata Ursu Lidia nu și-a executat pe deplin obligațiile de îngrijire asumate prin contractul de îngrijire.
71. Prin pretenția 09.09.2020 intimata Ursu Lidia a solicitat apelantei Coșerin Olga achitarea restanței în sumă de 10000 lei cu titlu de datorie ce rezultă din contractul de îngrijire și achitarea sumei de 4600 lei cu titlu de cheltuieli pentru hrană (f.d.13), pretenție care a fost lăsată fără răspuns și executare, fapt ce a generat înaintarea prezentei acțiuni în judecată.
72. Drept urmare, reclamanta Ursu Lidia prin acțiunea înaintată a pretins la încasarea sumei/datoriei în mărime de 14 600 lei de la Coșerin Olga apărută în rezultatul neexecutării de către ultima a obligației de plată asumată prin contractul de îngrijire din 27.11.2019.
73. În contextul pretențiilor înaintate în cererea de chemare în judecată formulată de Ursu Lidia, Colegiul civil reține că la caz sunt aplicabile prevederile art. 1375 alin.1), 2) CC, potrivit căruia, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.
74. În sensul normei citate, este de înţeles că contractul de prestări servicii reprezintă o înţelegere (acord) conform căreia prestatorul se obligă să presteze anumite servicii în favoarea beneficiarului, iar ultimul se obligă să plătească retribuţia convenită.
75. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură și anume: de telecomunicații, de audit, de turism și excursii, juridice, medicale, sportive, culturale etc
76. De asemenea, reieşind din prevederile capitolului care reglementează contractul de prestări servicii, este cert că Codul civil nu conţine reguli speciale cu privire la forma contractului de pretări servicii, urmând a fi respectate regulile generale cu privire la forma convenţiei.
77. Astfel, reieșind din materialele cauzei și din explicațiile participanților la proces, rezultă că ambele părți, atât Ursu Lidia cât și Coșerin Olga, nu neagă existența

raporturilor juridice între părți ce ține de prestare a serviciilor de îngrijire și contra plată a serviciilor prestate.

78. Aici, Colegiul civil notează că prin natura sa, raportul juridic obligaţional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întîi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.
79. Sub aspectul celor reținute mai sus Colegiul civil menționează că, apelanta Coșerin Olga pe de o parte recunoaște faptul că nu și-a onorat obligațiile de plată pentru serviciile de îngrigire prestate de Ursu Lidia pentru luna iulie 2020 și 18 zile din luna august 2020, totodată menționează că nu are obligația de plată a serviciilor contractate în cazul în care intimata nu și-a onorat corespunzător obligațiile prevăzute de contract.
80. În contextul dat, Colegiul reține că la materialele cauzei nu se regăsesc probe pertinente și concludente și acte justificative care ar confirma faptul că intimata Ursu Lidia nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de îngrijire asumate prin contractul de îngrijire.
81. Astfel, este evident că apelanta Coșerin Olga urma să vină în fața instanței cu acte, probe și înscrisuri, care ar confirma neexecutarea corespunzătoare a prestației la care s-a obligat intimata Ursu Lidia, pe când asemenea acte se constată a fi lipsă la dosar. Or, conform art.118 alin.1) CPC al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
82. Prin urmare, în lipsa unor acte confirmatoare, probe și înscrisuri justificative în acest sens, circumstanțele invocate de către apelanta Olga Coșerin într-u susținerea afirmațiilor sale precum că intimata nu și-a executat corespunzător obligațiile de îngrijire poartă un caracter pur declarativ, acestea fiind susținute de către apelant doar din cuvinte.
83. De altfel, Colegiul nu poate reține declarațiile martorului audiat în instanța de fond, primarul *****, or, ultimul a menționat că s-a deplasat nemijlocit la domiciliul apelantei la solicitarea acesteia, în luna august când apelanta deja se afla în țară, respectiv, din declarațiile ultimului nu rezultă faptul că intimata Ursu Lidia în perioada 27.11.2019-18.08.2020 nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de îngrijire.
84. În atare circumstanțe, în cazul în care apelanta Coșerin Olga nu și-a executat obligațiile asumate de plată prin contractul de îngrijire, instanța de fond just a încasat de la Coșerin Olga datoria în sumă de 7 903,22 lei cu titlu de neîndeplinirea obligațiunilor contractuale și suma de 3 635,48 lei cu titlu de cheltuieli pentru hrană.
85. Or, obligaţia lui Coșerin Olga să plătească retribuţia convenită lui Ursu Lidia s-a născut din contract de îngrijire.

86. De altfel, Colegiul civil reține justă concluzia instanței de fond în latura respingerii acțiunii reconvenționale formulate de Coșerin Olga privind declararea nulă contractul de îngrijire din 27.11.2019 încheiat între părți, din următoarele considerente.
87. Potrivit prevederile art. 308 Cod civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligațiilor civile.
88. Astfel, actul juridic civil reprezintă cel mai important izvor de drepturi și obligații civile, constituind un temei legal prin care persoana își manifestă consimţământul liber în sensul exercitării capacității sale de exercițiu și în strictă conformitate cu normele juridice.
89. Conform prevederilor art. 309 alin. 3) Cod civil, actul juridic bilateral este manifestarea de voință concordantă a două părți, iar art. 312 alin. 1) din Codul civil prevede că, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.
90. Potrivit art.327 alin. (1),(2),(3) din Codul civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes general (nulitate absolută). Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes particular (nulitate relativă).În cazul în care natura nulităţii nu este prevăzută expres şi nici natura interesului ocrotit nu reiese în chip neîndoielnic, actul juridic este anulabil.
91. La caz, se reține că nulitatea este o sancțiune de drept civil, care desființează actul juridic atunci când a fost încheiat cu încălcarea condițiilor de validare (de fond sau de formă) stabilit prin lege, iar cauza de nulitate există în momentul încheierii actului juridic și constă în nerespectarea unei condiții legale referitoare la încheierea valabilă a actului.
92. Nulitatea este sancțiunea care se aplică în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu se respectă condițiile de valabilitate. Nulitatea este mijlocul prevăzut de lege pentru a asigura respectarea condițiilor de valabilitate a acului juridic. În măsura în care un act juridic concret nu respectă aceste condiții, el este lipsit de efectele sale prin intermediul nulității.
93. Sub aspectul cerinței de nulitate a contractului de îngrijire din 27.11.2019, Colegiul reiterează dispozițiile art.992 Codul Civil potrivit cărora contractul se defineşte drept acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane, prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.
94. Conform prevederilor art. 328 Cod Civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cât şi pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora. Atât acțiunea în constatare a nulității absolute, cât şi excepţia de nulitate absolută sunt imprescriptibile. Cu toate acestea, se prescriu în termen de 10 ani acţiunile privind aplicarea efectelor nulităţii absolute conform art.331, indiferent dacă

sînt introduse împreună cu acţiunea în constatare a nulităţii absolute sau după admiterea acestei acţiunii.

95. Potrivit art. 330 (1), (2), (3) Cod Civil, Nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită sau de succesorii ei, de reprezentantul legal sau de creditorii chirografari ai părţii ocrotite pe calea acţiunii oblice. Instanţa de judecată nu poate să o invoce din oficiu. Nulitatea relativă poate fi acoperită prin voinţa expresă sau tacită a persoanei în al cărei interes este stabilită nulitatea. Voinţa de a confirma actul juridic anulabil trebuie să fie certă şi evidentă şi să fie exprimată la un moment cînd persoana cunoştea sau trebuia să cunoască temeiul nulităţii. Pentru confirmarea actului juridic anulabil, voinţa nu trebuie să fie exprimată în forma cerută pentru încheierea actului juridic respectiv.
96. Art. 331 alin.(1)-(3) Cod civil reiterează că, (1) Actul juridic nul se consideră, cu efect retroactiv, că nu a produs niciun efect juridic din momentul încheierii. (2) Actul juridic anulabil este valabil pînă la declararea acestei nulităţi de către instanţa de judecată, însă, odată anulat, se consideră, cu efect retroactiv, că nu a produs niciun efect juridic din momentul încheierii. (3) Drepturile reale dobîndite în temeiul actului juridic nul sau anulat se consideră că nu au fost dobîndite pe acest temei. Această dispoziţie se aplică şi drepturilor de creanţă ori drepturilor asupra obiectului de proprietate intelectuală dobîndite în temeiul actului juridic.
97. În contextul dispozițiilor legal citate, instanța de apel atestă că orice persoană care are un interes născut poate solicita nulitatea actului juridic, care poate fi recunoscut nul în baza temeiurilor de nulitate comune tuturor actelor juridice, cum ar fi: incapacitatea de a încheia acte juridice, viciile de consimțământ, cauză sau obiect ilicit, lipsa formei cerute de lege pentru validitatea actului, actul contravine vădit ordinii publice sau bunelor moravuri etc.
98. Pornind de la pretențiile apelantei Coșerin Olga reținute în acțiunea reconvențională privind declararea nulității contractul de îngrijire din 27.11.2019, Colegiul menționează că apelanta Coșerin Olga solicită declararea nulității contractul de îngrijire din 27.11.2019, ca urmare a pretinselor neexecutări ale clauzelor contractuale de către intimată.
99. Colegiul menționează că, neexecutarea clauzelor contractuale nu atrage nulitatea contractului, ci rezoluțiunea acestuia.
100. Astfel *nulitatea* se aplică dacă actul a fost încheiat cu încălcarea legii (lipsa consimțământului valabil, lipsa capacității, obiect ilicit) la momentul semnării. Contractul este considerat lovit de nulitate retroactive, iar *rezoluțiunea* intervine ca urmare a neexecutării nejustificate a unei obligații esențiale de către una dintre părți. Aceasta duce la desființarea contractului și repunerea părților în situația anterioară.
101. Respectiv, contractul de îngrijire din 27.11.2019 încheiat între Coșerin Olga și Ursu Lidia nu poate fi declarat nul, ca urmare a neexecutării obligațiunilor contractule, or, nexecutarea nu desființează contractul de la început, ci acordul dreptul creditorului să ceară rezoluțiunea contractului, adică desființarea contractului cu efect retroactiv, fapt care nu a fost realizat de Coșerin Olga.

102. Ținând cont de solicitările din acțiunea reconvențională, Colegiul atestă că, contractul de îngrijire din 27.11.2019 încheiat între Coșerin Olga și Ursu Lidia, corespunde condițiilor de valabilitate ale actului juridic. Or, contractul de îngrijire nominalizat nominalizat, este un act juridic care a exprimat consimțământul liber al părților, întrunind condițiile de valabilitate a actului juridic și în aspectul obiectului, cauzei și a capacității părților de a contracta.
103. Prin urmare, în cazul în care contractul de îngrijire din 27.11.2019 încheiat între Coșerin Olga și Ursu Lidianu nu este lovit de nulitate, nefiind susceptibil anulării, instanța de fond just a ajuns la concluzia de a respinge pretenția formulată de Coșerin Olga în acțiunea reconvențională privind declararea nulă a contractului.
104. Distinct, Colegiul civil analizând legalitatea actului judecătoresc contestat în latura respingerii pretenției formulate de Coșerin Olga în acțiunea reconvențională privind încasarea sumei, și raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, conchide că deși constată că soluția instanței este una întemeiată în latura respingerii pretenției nominalizate, totuși consideră necesar de a casa parțial hotărârea instanței de fond în latura pretenției din acțiunea reconvențională privind încasarea sumei, sub aspectul motivării acesteia, aceasta fiind rezultatul aplicării și interpretării eronate a normelor de drept material și procedural, cât și aprecierea eronată a circumstanțele de fapt ale cauzei, din motivele ce succed.
105. Probatoriul cauzei atestă că, Olga Coșerin potrivit hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni nr. 2p/s-61/2019 din 16.10.2019 a fost numită în calitate de tutore asupra cet. ***** (*****) care prin hotărârea Judecătoriei Briceni din 20.06.2016 a fost declarată incapabilă diagnosticată cu *****.
106. Astfel, prin acțiunea reconvențională, Coșerin Olga a solicitat încasarea din contul lui Ursu Lidia a sumei de 12 930 lei, care se pretind a fi sustrase de ultima pe cardul bancar al lui *****, cererea reconvențională fiind depusă personal de apelanța Coșerin Olga prin intermediul reprezentantului său avocatul Lupu Victor (f.d.194, vol.I).
107. Potrivit prevederilor art. 79 alin.1) CPC, Drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale persoanelor care nu au capacitate deplină de exerciţiu şi ale celor în privinţa cărora au fost instituite măsuri de ocrotire sînt apărate în instanţă, în cazurile şi condiţiile prevăzute la art.58 şi 58[1], de către părinţi, tutori sau curatori, de alte persoane cărora acest drept le este acordat prin lege.
108. Conform prevederilor art. 58[1] alin.1) CPC, Persoana fizică în privinţa căreia este instituită o măsura de ocrotire judiciară (persoana ocrotită) are capacitate de exerciţiu al drepturilor procedurale civile în măsura în care: a) în cadrul cauzei civile, persoana ocrotită îşi apăra drepturile, libertăţile sau interesele legitime pe care, conform legii civile, le poate exercita de sine stătător; b) cauza civilă se referă la un act juridic pe care, conform legii civile, persoana ocrotită îl poate încheia de sine stătător.
109. Iar potrivit art. 58[1] alin.3) CPC, în măsura în care pentru exercitarea drepturilor, libertăţilor sau intereselor legitime ori pentru încheierea actelor juridice, conform legii civile, în numele persoanei ocrotite acţionează reprezentantul legal, actele de

procedură în cauzele civile care se referă la acestea *se îndeplinesc în numele persoanei ocrotite* de către reprezentantul legal corespunzător (ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele etc.).

110. Colegiul relevă că, prin hotărârea Judecătoriei Briceni din 20.06.2016, cet. ***** a fost declarată incapabil/limitată în capacitate, fiind instituită tutela și numită în calitate de tutore Coșerin Olga.
111. Conform normelor materiale și procedurale, tutela este o formă de ocrotire prin reprezentare legală. Tutorele are obligația și dreptul de a apăra interesele persoanei ocrotite, însă acest drept se exercită *în numele și în interesele persoanei reprezentate*, nu în nume propriu.
112. Astfel, obiectul acțiunii reconvenționale vizează încasarea sumei care se presupune că a fost retrasă de pe cardul bancar care aparține de drept și de fapt persoanei ocrotite-*****, și nu tutorelui personal Coșerin Olga.
113. Astfel, apelanta Coșerin Olga depunând cererea reconvențională și solicitând încasarea sumei, în nume propriu, indicându-se pe sine ca „reclamant", și-a atribuit calitatea procesuală unei persoane care nu este titularul dreptului material disputat.
114. Or, reclamant este persoana în formatul căreia se pornește procesul și ale cărei drepturi se pretind a fi încălcate. Persoana ocrotită își păstrează calitatea de subiect de drept (titular al drepturilor și obligațiilor), chiar dacă este reprezentată legal.
115. Astfel, ținând cont de faptul că, apelanta Coșerin Olga nu are un drept personal vătămat în speța dată (în latura pretenției formulate în acțiunea reconvențională privind încasasrea sumei) și nu deține calitate procesuală activă de reclamant în nume propriu pentru drepturile terțului, pretenția din acțiunea reconvențională înaintată de Coșerin Olga către Ursu Lidia privind încasarea sumei urmează a fi respinsă ca fiind înaintată de un reclamant necorespunzător.
116. Or, dreptul la acțiune aparține titularului dreptului încălcat. Instituirea tutelei nu transferă drepturile patrimoniale ale persoanei ocrotite în patrimoniul tutorelui. Prin urmare, adresarea în instanță în nume propriu de către tutore atrage respingerea acțiunii (la caz respingerea pretenției privind încasarea sumei) ca fiind depusă de un reclamant necorespunzător, cu explicarea dreptului de a depune o nouă acțiune în numele persoanei ocrotite. Or, tutorele acționează ca reprezentant legal, exercitând drepturile și interesele persoanei incapabile.
117. Reieșind din cele constatate mai sus, instanța de apel admite apelul declarat de Coșerin Olga, casează parțial hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 23 octombrie 2024 în latura respingerii pretenției din acțiunea reconvențională înaintată de Coșerin Olga către Ursu Lidia privind încasarea sumei și în această parte se emite o hotărâre nouă.
118. În temeiul art. 385 lit. „c" CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Admite apelul declarat de Coșerin Olga reprezentată de avocatul Lupu Victor.

Casează parțial hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 23 octombrie

2024, emisă în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Ursu Lidia către Coșerin Olga privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Coșerin Olga către Ursu Lidia privind declararea nulă a contractului de îngrijire din 27.11.2019 și încasarea sumei, *în latura* respingerii pretenției din acțiunea reconvențională înaintată de Coșerin Olga către Ursu Lidia privind încasarea sumei, cu emiterea în această parte a unei noi soluții după cum urmează:

Respinge pretenția din acțiunea reconvențională înaintată de Coșerin Olga către Ursu Lidia privind încasarea sumei.

În rest, hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 23 octombrie 2024 se menține fără modificări.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**